Dosarul nr.2p/s-167/25
2-25035498-12-2p/s-18032025-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

03.06.2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holevițcaia,
Grefier Cristina Verlan,

examinând în ședință de judecată închisă cauza civilă la cererea petiționarului ***** privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub formă de tutelă în privința***** persoană interesată Pretura sectorului Botanica,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

La 13.03.2025, **petiționarul *****,** a depus în judecată cerere cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutela pe un termen de 10 ani în privința fiicei *****

În argumentarea cererii depuse, având ca suport legal prevederile art.307 alin.(1) lit.a) CPC - date cu privire la identitatea persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire și art.307 alin.(1) lit.f) CPC - situația familială, financiară și patrimonială a persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciare, în măsura care îi este cunoscută, au fost comunicate următoarele date: Nume, prenume: ***** Data nașterii:*****; IDNP *****; Domiciliul: mun.Chișinău*****

Art.307 alin.(1) lit.b) CPC instituie necesitatea expunerii circumstanțelor, în sensul art.92(anterior 48^{28}) din Codul civil, care impun instituirea măsurii de ocrotire judiciare și argumentarea solicitării măsurii de ocrotire respective.

În acest context explică că, cet********** născută la*****, suferă de maladie psihică cronică și evolutivă, fiind la evidența la medicul psihiatru, de multiple ori ea s-a tratat la Spitalul de Psihiatrie cu diagnoza ,,Schizofrenia paranoidă. Defect Mixt".Ca rezultat fiicei i s-a acordat gradul de dizabilitate: accentuat.

În prezent, starea psihică a ***** nu se ameliorează. Ea locuiește împreună cu părinții, care o supraveghează. ***** nu este angajată în câmpul muncii, nu are ocupații și nu manifestă inițiativă; este dezadaptată social și nu comunică cu semenii săi. Având în vedere faptul că, periodic, starea sănătății ei se acutizează, aceasta urmează regulat un tratament de susținere, care necesită control permanent din partea părinților.

***** se află în întreținerea integrală a tatălui său, *****, care declară că este de acord și are toate posibilitățile necesare pentru a exercita tutela asupra fiicei sale.

Totodată, ***** a fost încadrată în grad de dizabilitate – „Accentuat", fapt confirmat prin Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate ***** din 05.02.2019, emis pe termen nelimitat.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din data de 25.02.2020, asupra ***** a fost instituită tutela, iar ***** a fost desemnat în calitate de tutore.

Până la momentul actual careva îmbunătățiri cu referire la starea de sănătate ale cet***** nu se evidențiază fapt confirmat prin Raportul de expertiză extrajudiciară ***** din 03.03.2024 prin care, în urma examinării s-a constatat că expertizatul ***** suferă de maladie psihică cronică și evolutivă: Schizofrenie paranoidă. Defect mixt". Ca urmare a maladiei psihice cronice ea nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate. Reieșind din starea psihică, cet***** nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual. Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea sănătății persoanei expertizate cet***** se va îmbunătăți, prognosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat.

Având în vedere cele menționate anterior, precum și faptul că ***** necesită îngrijire permanentă din partea tatălui său și nu este în măsură să-și dirijeze acțiunile în mod autonom, se impune recunoașterea acesteia în calitate de „persoană ocrotită" și instituirea asupra sa a unor măsuri de ocrotire judiciară. Totodată, se solicită recunoașterea lui ***** în calitate de persoană împuternicită cu ocrotirea *****.

Consideră oportun de a se adresa în instanța de judecată cu cererea privind instituirea măsuri de ocrotire judiciară, iar ca probă prezintă Raportul de expertiză judiciară-psihiatrică extrajudiciară care confirmă starea cet.*****.

Art.307 alin.(1) lit.d) CPC impune prezentarea datelor cu privire la persoanele care fac parte din anturajul persoanei fizice, enumerate la art.94 (anterior 48^{30}) alin.(l) din Codul civil;

În acest context comunică petiționarul ***** că, la moment ***** locuiește împreună cu părinții, care o supraveghează. Alte categorii de persoane indicate în art.94 alin.(1) Cod civil nu fac parte din anturajul ei.

Conform art.307 alin.(1) liste) CPC se cere prezentarea datelor cu privire la medicul care tratează persoana în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire și datele de contact ale acestuia, dacă îi sânt cunoscute solicitantului.

Art.307 alin.(1) lit.c) CPC impune prezentarea datelor cu privire la persoanele propuse a fi însărcinate cu ocrotirea.

Reiterează că, ca efect al afecțiunilor de care suferă ***** întimpină dificultăți la primirea indemnizației și a pensei, fiind permanent necesară semnătura ei, însă ea nu-își dirijează acțiunile și nu-și dă seama de însemnătatea lor.

Din aceste considerente solicită ca persoana însărcinată cu ocrotirea să fie tatăl *****, a.n.*****, IDNP*****domiciliat în mun.Chișinău, *****

În ședință de judecată petiționarul *****, a solicitat admiterea integrală a cererii, reiterându-și motivele de fapt și de drept indicate în cerere.

Persoana interesată, Pretura sectorului Botanica, prin referința, înregistrată cu nr.intrare***** din 24.04.202 a solicitat admiterea cererii petiționarului *****; instituirea în privința ***** măsurii de ocrotire judiciară sub forma de tutelă în privința persoanei fizice.

În ședință de judecată reprezentantul persoanei interesate, Preturii sectorului Botanica, a solicitat admiterea integrală a cererii, reiterându-și motivele de fapt și de drept indicate în referința prezentată instanței.

Persoana fizică în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară, *****și reprezentantul acesteia, avocatul Nicolae Cortac, în ședința de judecată din 19.05.2025 au susținut cererea depusă în sensul formulat și au solicitat admiterea acesteia.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând cererea depusă, audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că cererea este întemeiată și necesită a fi admisă, din următoarele considerente.

Conform art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Dând apreciere materialului probator, instanța de judecată, relevă că la 13.03.2025 a fost depusă cererea privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința cet********** de către tatăl acesteia *****.

În conformitate cu art.279 alin.(1) lit.e) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la măsurile de ocrotire contractuale și judiciare.

În conformitate cu art.302 alin.(1) lit.a) și alin.(2) Cod de procedură civilă, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă). (2) Cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire se depune, la alegerea petiționarului: lit.a) la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reședința persoanei în privința căreia este instituită sau se solicită instituirea unei măsuri de ocrotire (denumită în sensul prezentului capitol – persoană fizică), inclusiv de la locul aflării instituției de tratament sau instituției sociale în care este stabilită aceasta.

Conform art.32 alin.(1) Cod civil, în condițiile prezentului cod, în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voinţa poate fi instituită, prin hotărâre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.

În corespundere cu prevederile art.65 alin.(1), (2) Cod civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală și care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa. (2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atât a persoanei, cât și a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii.

Alin.(6) al art.65 Cod civil prevede că, la luarea oricărei decizii care vizează persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanţa de judecată, autoritatea tutelară și persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorințelor și sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul

persoanei de încredere. Dorințele și sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sânt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepția cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare.

Conform art.92 Cod civil, (1) măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară și dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispozițiilor legale privind obligația de întreținere a soțului și a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soților, privind asistenta la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. (2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată și proporțională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conștientiza acțiunile ori exprima voinţa.

Conform art.94 alin.(1) lit.d) Cod civil, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către ruda sau afinul persoanei indicate la lit.a).

În conformitate cu art.307 alin.(2) Cod de procedură civilă, la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii.

Potrivit art.102 alin.(3) și (4) Cod civil, în privința persoanei care, în temeiul dispozițiilor art. 65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie și nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Din prevederile art.103 Cod civil, reiese că, tutela se stabilește pentru maxim 5 ani, însă instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

Din concluziile raportului de expertiză extrajudiciară ***** din 03.03.2025, efectuat de Centrul de Medicină Legală, expertul judiciar a ajuns la următoarele concluzii: expertizatul ***** suferă de maladie psihică cronică și evolutivă : „Schizofrenie paranoidă. Defect mixt”. Ca urmare a maladiei psihice cronice ea nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate. Reieșind din starea psihică, cet.***** nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual. Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea sănătății persoanei expertizate cet.***** se va îmbunătăți, prognosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat, concluzie stabilită de către expertul judiciar Elena Mardari în cadrul Raportului de expertiză extrajudiciară ***** din 03.03.2025.

În conformitate cu principiul nemijlocirii, instanţa trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

Întru examinarea prezentei cereri, s-a încercat audierea persoanei fizice ***** în ședința de judecată, însă ultima nu a dorit să facă careva declarații, doar a spus că susținerea cererea tatălui său, deoarece ultimul are grijă de ea.

Luând în considerație faptul că, cumulul de probe anexate la materialele cauzei, denotă cu certitudine că, persoana fizică ***** care, în urma unei boli mintale, nu poate conștientiza acțiunile sale, ea având discernământul psihic abolit în totalitate, urmează să beneficieze de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa.

Astfel, ținând cont de concluziile raportului de expertiză care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea sănătății persoanei expertizate cet***** se va îmbunătăți, maladie psihică cronică de care suferă sus-numita este o boală ireversibilă, prognosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat, instanța consideră necesar de a dispune instituirea tutelei în privința persoanei *****pe un termen de 10 ani.

În această ordine de idei, conform art.107 alin.(1) Cod civil, curatorul și tutorele sânt desemnați de către instanța de judecată.

Potrivit art.108 alin.(1), (2) Cod civil, în absența instrucțiunilor în vederea ocrotirii, indicate la art.69, instanţa de judecată desemnează în calitate de curator sau tutore soțul persoanei ocrotite ori pe cel cu care persoana ocrotită a locuit cel puțin 3 ani, cu excepția cazului în care conviețuirea lor a încetat sau dacă un alt motiv întemeiat împiedică desemnarea acestuia. Dacă desemnarea curatorului sau tutorelui conform alin.(1) este imposibilă, instanţa de judecată desemnează în calitate de curator sau tutore părintele, ruda sau o altă persoană care locuiește cu persoana ocrotită ori care menține legături puternice și stabile cu aceasta, cu excepția cazului în care un motiv întemeiat împiedică desemnarea persoanei respective.

Totodată, în conformitate cu art.114 alin.(1) Cod civil, la instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei, instanţa de judecată poate institui consiliul de familie dacă necesitatea de ocrotire a persoanei sau componența și valoarea patrimoniului justifică aceasta și dacă componenţa familiei și a anturajului persoanei ocrotite permit acest lucru.

Pentru considerentele sus-enunțate, instanța de judecată consideră întemeiată cererea formulată de petiționar și care urmează a fi admisă integral, prin instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei fizice ***** născută la*****, cod personal ***** în următoarele condiții: măsura de ocrotire este valabilă pe termen de 10 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești; *****, născut la *****, cod personal*****se desemnează în calitate de tutore al *****

Totodată, reieșind din prevederile art.308[11] Codul de procedură civilă, *****urmează a fi privată de dreptul la vot stabilit în Codul electoral.

În conformitate cu prevederile art.238-241, 308[11] din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Cererea depusă de petiționarul ***** privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința persoanei fizice, ***** persoană interesată Pretura sect. Botanica, se admite.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința persoanei fizice ***** născută la*****, cod personal *****, pe un termen de 10 (zece) ani.

Se desemnează *****, născut la *****, cod personal*****în calitate de tutore al persoanei fizice ***** născută la*****, cod personal *****.

În condițiile art.308[11] Codul de procedură civilă, se privează ***** născută la*****, cod personal *****, de dreptul la vot stabilit în Codul electoral.

La devenirea definitivă a hotărârii, aceasta se aduce la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile din momentul determinat conform art.308^{14} Codul de procedură civilă, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecător Liudmila Holevițcaia